

מולדת, חברה ואזרחות ונתוני הלמ"ס

מערך שיעור לתלמידים בבתי הספר היסודיים

צוות היגוי ופיתוח משרד החינוך:

פנינה גזית, מנהלת תחום דעת (מפמ"ר) "גאוגרפיה - אדם וסביבה" ו"מולדת, חברה ואזרחות"
אורית רם, מדריכה ארצית ל"גאוגרפיה - אדם וסביבה" ו"מולדת, חברה ואזרחות"

צוות היגוי ופיתוח הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה – תחום מידע הסברה ודוברות:

אסנת שרעבי, קרין אגמוב, חגית אנסבכר

לפניהם 4 פעילויות:

- פעילות 1: מספר הנפשות במשקי הבית בישראל.....עמ' 2
- פעילות 2: הוצאות משק הבית בישראל.....עמ' 6
- פעילות 3: כלי תחבורה במשפחה שלי.....עמ' 8
- פעילות 4: תפקידים במשפחה..... עמ' 12

הערה: אין צורך בידע מתמטי מוקדם בנושא אחוזים. בעידן הטכנולוגי של ימינו, ילדים צעירים חשופים לסימון ה-%, כדוגמת % הסוללה בטלפונים הניידים.

מספר הנפשות במשקי הבית בישראל

יישובים, אוכלוסייתם ומאפיינים נוספים

בחר יישוב:

תל אביב-יפו

תושביה
תימורים
תירוש
תל אביב-יפו

באתר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (www.cbs.gov.il), בתיבה "יישובים, אוכלוסייתם ומאפיינים נוספים" (בצד שמאל) תמצאו מידע על יישובים. בחלונית "בחר יישוב" הקלידו את שם העיר "תל אביב-יפו", ולחצו על השם שיופיע בחלונית.

במסך שקיבלתם, לחצו על "פרופיל היישוב"

English

יישובים, אוכלוסייתם ומידע נוסף

תוצאות החיפוש ליישוב תל אביב-יפו לשנת 2013:

שם היישוב	תל אביב-יפו
שם היישוב באנגלית	TEL AVIV - YAFO
סמל היישוב	5000
אוכלוסייה - סך הכל	418,590
מזה: יהודים ואחרים (מעוגל לאלפים)	401.0
מזה: יהודים (מעוגל לאלפים)	381.9
ערבים (מעוגל לאלפים)	17.6
פרופיל היישוב (מפקד 2008)	
למפת היישוב	

מידע נוסף על רשויות מקומיות:

- הודעות לעיתונות:
- שנת 2014, שנת 2013
- שנת 2012, שנת 2011, שנת 2010
- הרשויות המקומיות בישראל
- בינוי
- תחבורה ותאונות דרכים
- אפיון ודירוג הרשויות המקומיות
- נתוני מפקד 2008
- פרופיל בריאותי חברתי של היישובים בישראל
- 2005-2009

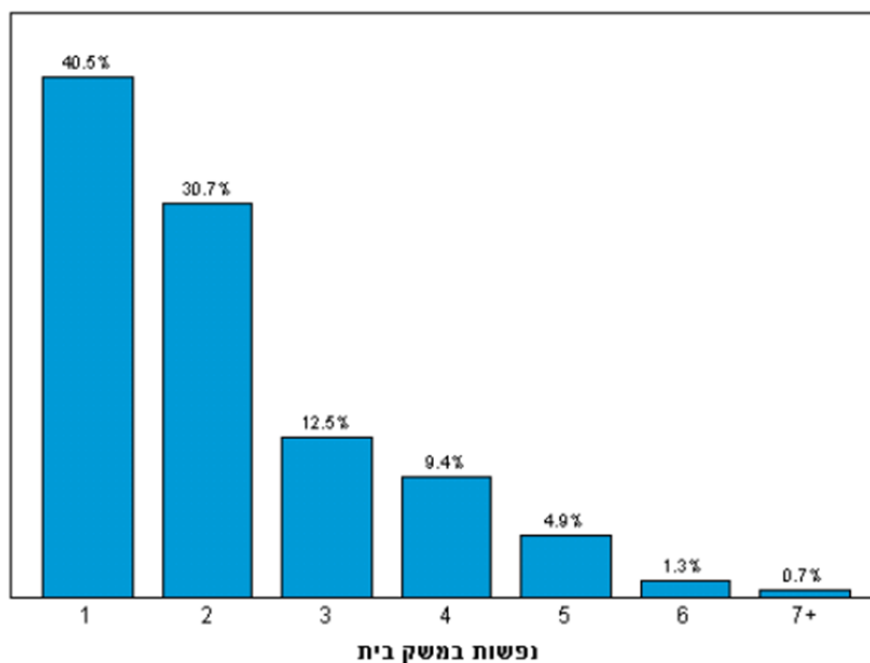
פריטי מידע נוספים לפי יישובים ניתן למצוא בקטלוג הפרסומים והתוצרים

בפרופיל היישוב מרכז מידע על העיר תל אביב-יפו מתוך נתוני מפקד 2008 בנושאים כגון מספר התושבים בעיר, כמה נשים וכמה גברים, כמה ילדים וכמה קשישים, באיזה תחומים אנשים עובדים, בכמה חדרים גרים ועוד.

התרשים הבא מציג את ההתפלגות של משקי הבית לפי מספר הנפשות שיש בו:

משקי בית, לפי גודל משק בית (אחוזים)

קוראים נתונים

- מה אחוז משקי הבית בתל אביב-יפו שבהם 3 נפשות?
- מה אחוז משקי הבית שבהם מספר הנפשות הגדול ביותר?
- מה אחוז משקי הבית שבהם מספר הנפשות הקטן ביותר?

השוו את מספר הנפשות במשקי הבית במקומות שונים בישראל

מספר נפשות	1	2	3	4	5	6	+7
ישוב							
חיפה							
סביון							
חצור הגלילית							
אום אל פאחם							
אילת							
ירושלים							
עין יהב							

מה גיליתם?

באילו יישובים מספר הנפשות המתגוררות במשק בית אחד – הוא הגבוה ביותר?

באילו יישובים אחוז משקי הבית שבהם אדם אחד הוא הגבוה ביותר?

באילו יישובים אחוז משקי הבית עם 4-5 נפשות הוא הגבוה ביותר?

מסיקים מסקנות מביצוע הפעילות

הצעה לפעילות נוספת

היכנסו לפרופיל של היישוב חצור הגלילית. בדקו והשוו: האם חל שינוי לאורך השנים במספר הנפשות המתגוררות במשק בית אחד?

מה ניתן ללמוד מכך על תושבי חצור הגלילית?

האם חשוב לדעתכם לאסוף מידע זה לאורך השנים? הסבירו מדוע

הוצאות משק הבית בישראל

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה פרסמה את הנתונים הבאים: **הוצאה חודשית על מוצרים נבחרים** (לשנת 2013)

הגדרה של משק בית

קבוצת אנשים הגרים יחד בדירה אחת באופן קבוע ברוב ימות השבוע, ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון (קונים מכסף משותף את האוכל לבית). הם עשויים להיות קרובי משפחה, לא קרובי משפחה או צירוף של אנשים קרובים ושאינם קרובים.

משימה 1. לפניכם נתוני ההוצאה החודשית על מוצרים נבחרים של משק בית ללא ילדים. נסו לשער מהי ההוצאה החודשית במשקי בית עם ילדים?

משק בית ללא ילדים

משק בית עם ילדים

מוצרים

12.6 ₪	דגני בוקר
14 ₪	פיתות
26.2 ₪	לחם מיוחד
21.8 ₪	מעדני חלב וגבינה
2.9 ₪	ממרח שוקולד וממרח קקאו
16.3 ₪	נסיעה במונית מיוחדת
197.1 ₪	טלפון סלולרי, חשבון שוטף

לפניכם נתוני ההוצאה החודשית על מוצרים נבחרים מתוך סקר הוצאות משקי הבית לשנת 2013:

מוצרים	משק בית עם ילדים	משק בית ללא ילדים
		
דגני בוקר	38.7 ₪	12.6 ₪
פיתות	39.7 ₪	14 ₪
לחם מיוחד	21.8 ₪	26.2 ₪
מעדני חלב וגבינה	44.9 ₪	21.8 ₪
ממרח שוקולד וממרח קקאו	10.2 ₪	2.9 ₪
נסיעה במונית מיוחדת	12.8 ₪	16.3 ₪
טלפון סלולרי, חשבון שוטף	328.3 ₪	197.1 ₪

משימה 2. השוו את השערותיכם לתוצאות הסקר:

משימה 3. מה למדתם בעקבות הפעילות?

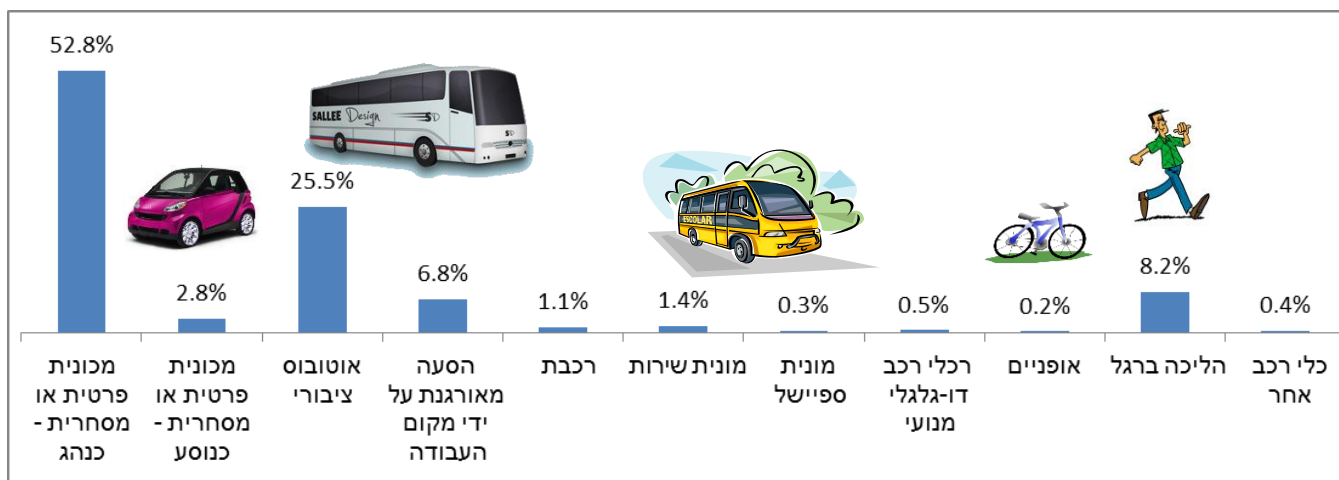
כלי תחבורה במשפחה שלי

באילו אמצעי תחבורה משתמשים במשפחה שלכם?

כלי רכב	במשפחה שלי
	אבא מגיע לעבודה ב:
	אימא מגיעה לעבודה ב:
	אני מגיע/ה לבית הספר ב:

מתבוננים וקוראים נתונים מתרשים

משימה 1. לפניכם נתונים על אמצעי תחבורה שונים שבהם מגיעים תושבי חיפה לעבודה (הנתונים מתוך פרופיל היישוב חיפה מתוך נתוני מפקד 2008).

א. מהו כלי התחבורה הנפוץ ביותר?

ב. מהו כלי התחבורה שנעשה בו השימוש הנמוך ביותר?

ג. בחיפה פועלת "כרמלית" – רכבת תחתית, האם אנשים רבים מגיעים אתה לעבודה? נסו לשער את הסיבות לכך.

משימה 2. חפשו את פרופיל היישוב שלכם באתר הלמ"ס (ההנחיות בדף הבא) והשוו באמצעות הטבלה את הנתונים שקיבלתם מתרשים "אמצעי הגעה עיקרי למקום העבודה" בעיר חיפה ליישוב שלכם.

כלי רכב	היישוב שלכם: (אחוזים)	העיר חיפה (אחוזים)
מכונית פרטית או מסחרית - כנהג		
מכונית פרטית או מסחרית - כנוסע		
אוטובוס ציבורי		
הסעה מאורגנת על ידי מקום העבודה		
רכבת		
מונית שירות		
מונית ספיישל		
כלי רכב דו-גלגלי מנועי		
אופניים		
הליכה ברגל		

הוראות לחיפוש פרופיל היישוב באתר הלמ"ס

כתובת האתר:
www.cbs.gov.il

1 לחצו על "מפקד האוכלוסין"

2 לחצו על "נתוני מפקד 2008"

3 לחצו על "פרופילים"

4 לחצו על "יישוב"

5 הקלידו את שם היישוב

6 לחצו על "פרופיל היישוב"

משימה 3. בשנים האחרונות חל גידול במספר האזרחים הרוכבים על אופניים. האם לדעתכם, כשייערך שוב מפקד האוכלוסין – יחול שינוי באחוז המגיעים למקום עבודתם באופניים? הסבירו.

משימה 4. כיצד, לדעתכם, ניתן לעודד תושבים להשתמש בתחבורה ציבורית?

משימה 5. נבחרתם על ידי משרד התחבורה להכין כרזת פרסומת לעידוד השימוש בתחבורה ציבורית.

- א. חשבו על מסר בעל תוכן שיווקי (הקפידו על מסר המובע ברעיון קצר וקליט)
- ב. איירו את הכרזה
- ג. בחרו צבעים
- ד. ניתן להלחין את הפרסומת
- ה. ניתן לחבר פרסומת ולהציג אותה באמצעות משחק תפקידים

תפקידים במשפחה

משימה 1. מי ממלא את התפקידים הבאים במשפחה שלכם?

חלוקת תפקידים במשפחה	מי עושה בדרך כלל
כביסה	
בישול	
ניקיון	
טיפול בעניינים כספיים	
קניית מוצרי מזון	
קניית מוצרים (לא מזון)	
טיפול בילדים	
תיקונים קטנים בבית	

א. יש לכם תפקיד במשפחה? ספרו בהרחבה ושתפו את חבריכם לכיתה

ב. מצאתם תלמידים נוספים בכיתה הממלאים תפקיד דומה לשלכם? ספרו על כך, מה דומה? מה שונה?

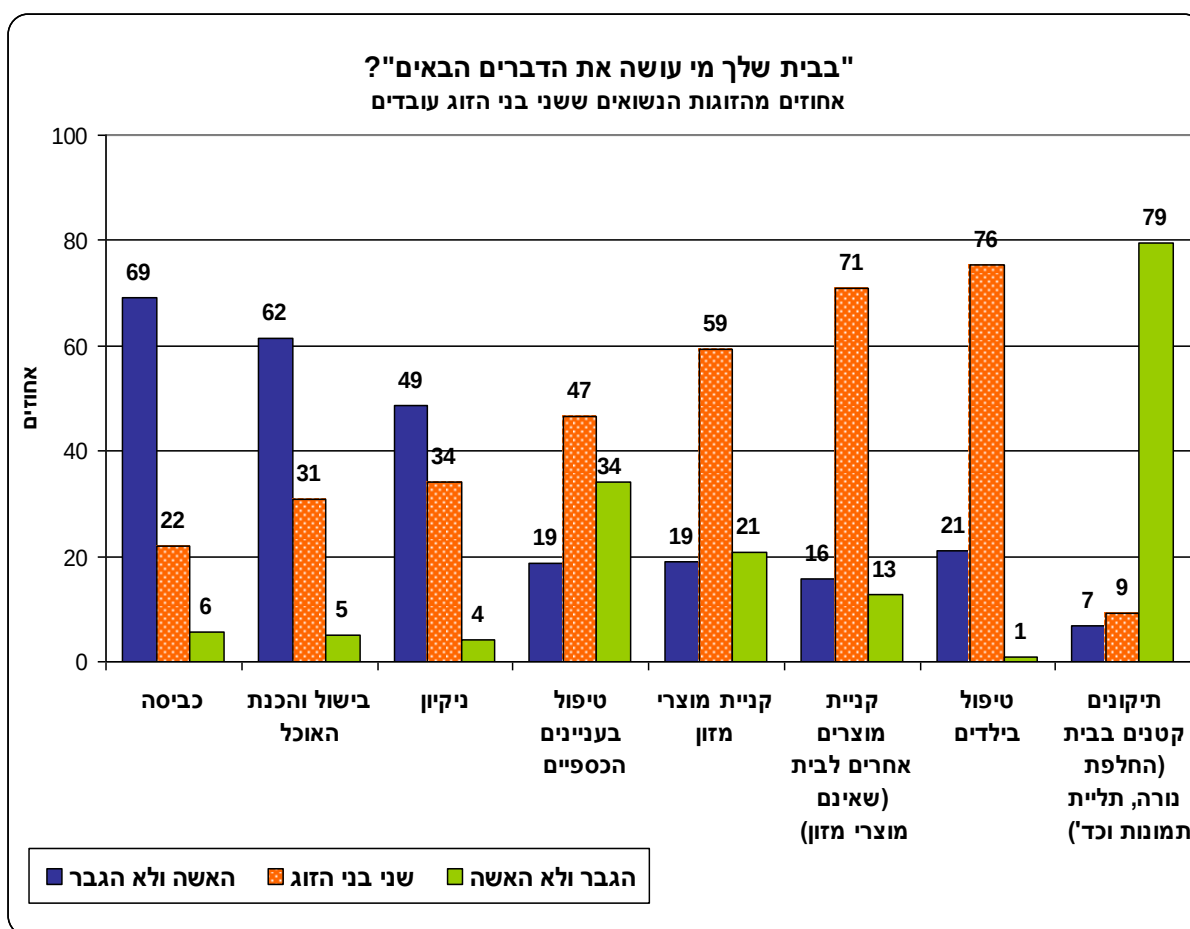
ג. האם מצאתם תפקידים נוספים שילדים יכולים למלא במשפחה?

משימה 2. לפניכם נתונים מתוך הסקר החברתי שערכה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בשנת 2009 בקרב בני 20 ומעלה (הסבר על תפקידה של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומידע נוסף על הסקר - בקישורים בסוף דף העבודה).

חלוקת התפקידים במשפחה – נתונים מתוך הסקר החברתי 2009

א. קוראים נתונים

1. מי ממלא את התפקידים המסומנים בריבוע שבצבע כחול?
2. מי ממלא את התפקידים המסומנים בריבוע שבצבע ירוק?
3. תפקידים שממלאים גם גברים וגם נשים מסומנים בריבוע בצבע

ב. התבוננו בתרשים והשוו את חלוקת התפקידים במשפחה שלכם לתוצאות הסקר:

התפקיד	מי עושה יותר במשפחה שלכם?	מי עושה יותר בארץ? (לפי נתוני 2009)
כביסה		
בישול		
ניקיון		
טיפול בעניינים כספיים		
קניית מוצרי מזון		
קניית מוצרים (לא מזון)		
טיפול בילדים		
תיקונים קטנים בבית		

משימה 3. האם לגברים ולנשים יש תפקידים שונים במשפחה?

משימה 4. מה דעתכם: האם כדאי לכלול בסקר גם תפקידים שממלאים ילדים?

משימה 5. הציעו הצעות לתפקידים נוספים שממלאים בני משפחה:

משימה 6. מה דעתכם: אם ייערך הסקר בשנת 2020, האם תשתנה חלוקת התפקידים במשפחה? מה יהיו התוצאות החדשות?

בהצלחה!

מידע נוסף למורה – הפניות לאתר הלמ"ס

תפקידי הלמ"ס: http://www.cbs.gov.il/publications09/about/aboutcbs_h.htm
סקר חברתי: http://www.cbs.gov.il/reader/?Mlval=cw_usr_view_SHTML&ID=569